

Handläggare
Rosa Strömgren
Telefon: 08-50802176**Till**
Järva stadsdelsnämnd

Riktlinjer för handläggningen av ekonomiskt bistånd

Svar på remiss från Kommunstyrelsen, KS 2026/264

Förvaltningens förslag till beslut

Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om nya riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd. Den nya inriktningen, där riktlinjerna avgränsas till övergripande ställningstaganden och kompletteras med handläggarstöd, bedöms bidra till ökad tydlighet, rättssäkerhet och effektivare revidering av styrdokument.

Förvaltningen ser särskilt positivt på att barnrättsperspektivet har stärkts genom flera åtgärder som syftar till att förbättra levnadsvillkoren för barn i ekonomiskt utsatta hushåll.

Samtidigt bedömer förvaltningen att kommande statliga reformer inom försörjningsstödsområdet kan påverka riktlinjernas tillämpning och innebära behov av framtida revideringar samt utveckling av kompletterande rutiner. Förvaltningen betonar vikten av fortsatt stöd till handläggare för att säkerställa en enhetlig och rättssäker tillämpning av riktlinjerna.

Förvaltningen föreslår att Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen, rotel IV, har remitterat förslag på reviderade riktlinjer i stadens arbete med ekonomiskt bistånd. Yttrandet begärs av samtliga stadsdelsnämnder, arbetsmarknadsnämnden och stadsledningskontoret.

Stockholms stads nuvarande riktlinjer för handläggningen av ekonomiskt bistånd beslutades av Kommunfullmäktige i april 2017. Sedan 2017 har det skett förändringar i lagstiftning, föreskrifter, praxis och nationellt handläggarstöd som har påverkan på

nuvarande riktlinjer och som föranlett ett behov av att se över och föreslå nya riktlinjer.

Ärendet

Riktlinjerna för handläggningen av ekonomiskt bistånd riktar sig till handläggare och chefer inom stadsdelsnämndernas och socialnämndens verksamheter och syftar till att säkerställa rättssäkerhet och likställighet i staden.

Inom ramen för omställningen till den nya socialtjänstlagen har stadens riktlinjer setts över. Inventeringen visade att nuvarande riktlinjer är omfattande och i flera delar återger innehåll som redan regleras genom lagstiftning, allmänna råd och nationella styrdokument. En ny inriktning har därför tagits fram, där riktlinjerna främst ska omfatta sådant som kräver beslut av kommunfullmäktige, exempelvis stadens egna ställningstaganden och avsteg från nationell vägledning.

Riktlinjerna har reviderats i enlighet med den nya inriktningen samt anpassats till aktuell lagstiftning, praxis och allmänna råd. Innehållet har förtydligats till delar som är specifika för Stockholms stad.

Barnrättsperspektiv

Riktlinjen bedöms stärka barnrättsperspektivet inom handläggningen av ekonomiskt bistånd genom flera åtgärder som syftar till att uppmärksamma barns behov och minska konsekvenserna av ekonomisk utsatthet. Åtgärder såsom höjd norm för barn, möjlighet till utökad bistånd för fritidsaktiviteter samt särskilda stödinsatser under sommarlovet bidrar till förbättrade förutsättningar för barns delaktighet och utveckling samt går i enlighet med konventionen om barnets rättigheter.

Funktionshinderperspektiv

Funktionshinderperspektivet är centralt i tillämpningen av riktlinjerna. Möjligheten till individuella bedömningar samt undantag av habiliteringsersättning från inkomstberäkningen bedöms vara positivt ur ett delaktighets- och självständighetsperspektiv.

Mot bakgrund av kommande aktivitetskrav är det särskilt viktigt att handläggningen präglas av tillgänglighet, skälig anpassning och hänsyn till den enskildes arbetsförmåga.

Jämställdhetsperspektiv

Riktlinjerna bedöms bidra till ett stärkt jämställdhetsperspektiv genom betoning på individuella bedömningar, anpassat bemötande och uppmärksammande av social problematik, inklusive

våldsutsatthet. Då kvinnor och män kan påverkas olika av ekonomisk utsatthet är det angeläget att handläggningen utformas med hänsyn till strukturella skillnader som exempelvis avser arbetsmarknad och omsorg.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ- och familjeomsorg.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till den nya inriktningen för stadens riktlinje om ekonomiskt bistånd, där riktlinjerna avgränsas till de delar som kräver beslut av kommunfullmäktige medan mer verksamhetsnära stöd samlas i handläggarsöd. Inriktningen bedöms bidra till ökad tydlighet avseende stadens särskilda ställningstaganden samt skapa bättre förutsättningar för en effektiv och ändamålsenlig revidering av styrdokument över tid.

Förvaltningen ser fram emot riktlinjen som har omarbetats i syfte att gå i linje med aktuell lagstiftning och rättspraxis. Uppdraget inom ekonomiskt bistånd tydliggörs även genom avsnitt som lyfter centrala perspektiv såsom barnrätt, jämställdhet, bemötande och uppmärksammande av annan social problematik. Detta bedöms stärka förutsättningarna för ett förebyggande och samordnat arbetssätt.

Vidare välkomnar förvaltningen förtydliganden som möjliggör individuella bedömningar av vilka underlag som ska begäras in samt att habiliteringsersättning och lärlingsersättning inte ska reducera biståndet. Förändringarna bedöms bidra till ökad kvalitet och en mer flexibel handläggning.

Förvaltningen ser särskilt positivt på de förbättringar som görs utifrån ett barnrättsperspektiv. De åtgärder som föreslås bedöms sammantaget bidra till att mildra konsekvenser av ekonomisk utsatthet för barn och stärka barns levnadsvillkor. Förvaltningen delar bedömningen att riktlinjerna bör kompletteras med ett stadsgemensamt handläggarsöd för att säkerställa en enhetlig tillämpning.

Förvaltningen vill särskilt framhålla behovet av att samverkan tydligare bör lyftas fram i den nya riktlinjen. Samverkan är en central förutsättning för att kunna erbjuda ett samordnat och ändamålsenligt stöd till personer med komplexa livssituationer, där insatser behöver utformas och genomföras utifrån ett helhetsperspektiv. När flera verksamheter är involverade är det av vikt att ansvarsfördelningen är tydlig och att samordningen av

insatser fungerar väl. Gemensam planering och samplanering tillsammans med den enskilde bör eftersträvas för att stärka delaktigheten samt säkerställa struktur och en sammanhållen stödprocess.

Förvaltningen bedömer att kommande statliga reformer inom försörjningsstödsområdet kan komma att påverka tillämpningen av riktlinjerna. Förslaget om aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd innebär ett utökat ansvar för staden att tillhandahålla aktiviteter anpassade efter den enskildes förmåga, vilket kan medföra behov av nya arbetssätt, resursanpassningar samt kompletterande rutiner för handläggning och uppföljning.

Vidare kan föreslagna förändringar avseende bidragstak, begränsningar av bistånd utöver riksnormen, krav på samtycke vid andrahandsboende samt begränsningar i rätten till bistånd för personer utan laglig vistelse i Sverige innebära att delar av riktlinjerna behöver revideras inom kort. Förvaltningen instämmer därför att fortsatt förberedelse för justeringar är nödvändigt för att säkerställa rättssäkerhet och en likvärdig tillämpning.

Förvaltningen föreslår att Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Susanna Juvas Hagbjörk
Avdelningschef
Järva stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Bilaga - Riktlinjer för handläggningen av ekonomiskt bistånd i Stockholms stad JÄRVA 2026–247.
2. Socialförvaltningens tjänsteutlåtande - Riktlinjer för handläggningen av ekonomiskt bistånd JÄRVA 2026–247.
3. Följebrev Riktlinjer för handläggningen av ekonomiskt bistånd JÄRVA 2026–247.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2026-04-09
Susanna Juvas Hagbjörk, Avdelningschef	2026-04-09